

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

06 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir

Judecători – Plămădeală Ghenadie, Toma Nadejda,
Țurcan Anatolie, Cobzac Elena

Judecând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către avocatul *Stroncea Nicolae* în numele inculpatului *Verhoz Veaceslav* și de către reprezentantul legal XXXXX, în numele părților vătămate XXXXX și XXXXX, împotriva deciziei Colegiul judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 08 decembrie 2021, în cauza penală de învinuire a lui

Verhoz Veaceslav XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în or. XXXXX,

în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 172 alin. (3), lit. a) Cod penal.

Termenii de examinare:

prima instanță: 27.04.2018 - 05.02.2020;

instanța de apel: 16.03.2020 - 08.12.2021;

instanța de recurs: 07.03.2022 - 06.12.2022.

Asupra recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți (sediul central) din 05 februarie 2020, *Verhoz Veaceslav* a fost achitat de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3), lit. a) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Cheltuielile judiciare au fost trecute în contul Statului.

2. Pentru a decide astfel, prima instanță a constatat că potrivit rechizitoriului, *Verhoz Veaceslav*, începând cu perioada anului 2011 și până în prezent, locuind pe diferite adrese din str. XXXXX, str. XXXXX, mun. Bălți împreună cu familia XXXXX, membrii căreia sunt mama XXXXX și tatăl XXXXX, cu patru copii minori, urmărind intenția satisfacerii poftelor sexuale în formă perversă și cunoscând cu certitudine, că victimele nu au atins vârsta de 14 ani, profitând de imposibilitatea victimelor de a-și exprima voința și de a se apăra, manifestată prin faptul că le amenința, spunându-le că în caz că vor spune cuiva despre faptul că li se impune să facă cu el sex anal, părinții lor vor fi întemnițați și ele vor fi duse la casa de copii de tip internat.

Astfel, a săvârșit în privința minorei XXXXX, anul nașterii XXXXX și minorei XXXXX, anul nașterii XXXXX, acțiuni cu caracter sexual, și anume: introducerea membrului sexual viril între fesele victimelor și imita un act sexual anal, care se finisa cu ejaculare.

Acțiunile criminale ale lui Verhoz Veaceslav erau efectuate de către acesta pe parcursul perioadei vizate, cu fiecare victimă în parte, în diferite zile, pe timpul nopții, când restul membrilor familiei dormeau.

Verzoh Veaceslav a săvârșit majoritatea acțiunilor sale criminale, aproximativ 5 la număr, în privința minorei XXXXX pe adresa str. XXXXX, mun. Bălți, pe perioada când ea avea 8-9 ani, iar în privința minorei XXXXX, majoritatea acțiunilor criminale au fost săvârșite tot pe aceeași adresă, pe când aceasta avea 4-5 ani.

Ulterior, minora XXXXX, anul nașterii XXXXX, la 25 noiembrie 2017, a comunicat părinților despre faptele infracționale săvârșite de către Verhoz Veaceslav în privința sa și a surorii mai mici, care ulterior au anunțat poliția.

Astfel, *Verhoz Veaceslav* a fost învinuit de către organul de urmărire penală că prin acțiunile sale a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 172 alin. (3), lit. a) Cod penal, conform indicilor calificativi – *”acțiuni violente cu caracter sexual, adică satisfacerea poftei sexuale în formă perversă, săvârșite prin constrângere fizică sau psihică a persoanei ori profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra sau de ași exprima voința, acțiunile prevăzute de alin. (1) sau (2), care au fost săvârșite asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani”*.

2.1. În motivarea sentinței, prima instanță a menționat că la caz nu a fost administrat suficient probatoriului ce ar demonstra vinovăția inculpatului *Verhoz Veaceslav* în comiterea celor imputate prin actul de sesizare a instanței.

Prima instanță a apreciat critic declarațiile părților vătămate minore, declarațiile reprezentanților legali și ale martorilor Palii Vladimir și Romandaș Vitalie, ca fiind contradictorii și necorespunzând adevărului, cu reținerea drept veridice a declarațiilor date de ei în instanța de fond, potrivit căror victima minoră XXXXX l-ar fi acuzat pe nedrept pe Verhoz Veaceslav, impunând-o și pe sora sa mai mică XXXXX să mintă în acest sens. Declarațiile intervievatorului Lichii Dana venind în contradicție cu concluziile expertizei psihiatrico-psihologică, potrivit cărei, reieșind din particularitățile psihologice de vârstă a Alexandrei XXXXX, ea a avut capacitatea redusă de a înțelege, că în privința ei se comite o infracțiune.

2.2. Opinie separată, la caz, a fost formulată de către judecătorul Eremciuc Ghenadie, în care și-a exprimat dezacordul cu sentința primei instanțe din 05 februarie 2020, invocând că nu poate fi de acord cu faptul interpretării situației de fapt stabilită pe cauza dată, or, de către partea acuzării au fost prezentate probe legale, colectate în faza de urmărire penală, cercetate nemijlocit în instanța de fond, care combat poziția primei instanțe.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanței, procurorul în Procuratura mun. Bălți, *Păvălean Adrian*, a declarat apel prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Verhoz Veaceslav să fie recunoscut vinovat și condamnat

în baza art. 172 alin. (3), lit. a) Cod penal la 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În motivarea apelului, acuzarea a menționat că vinovăția inculpatului de comiterea faptelor imputate și-a găsit confirmarea prin probele administrate la materialele cauzei, și anume, prin declarațiile inițiale de la urmărirea penală a victimelor minore XXXXX și XXXXX; prin declarațiile reprezentanților lor legali. Ulterior modificate în cadrul audierilor din instanța de fond, deși pentru aceste categorii de infracțiuni nu se admite audierea repetată a victimelor minore pentru a nu le revictimiza; precum și prin declarațiile intervievatorului Lichii Dana, confirmând veridicitatea declarațiilor depuse de victimele minore la etapa audierii în condiții speciale, prin care au confirmat acțiunile cu caracter sexual întreprinse în privința lor de către Verhoz Veaceslav, traumatându-le psihica; prin rapoartele de expertiză psihiatrico-psihologică s-a constatat, că ele pot fi influențate la depunerea declarațiilor de către persoanele adulte și autoritare.

4. Prin decizia Colegiul judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 08 decembrie 2021, a fost admis apelul declarat, casată integral sentința primei instanțe, cu adoptarea unei soluții noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Verhoz Veaceslav a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 172 alin. (3), lit. a) Cod penal la 10 (zece) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În corespundere cu art. 229 Cod procedură penală, s-a dispus încasarea de la *Verhoz Veaceslav* în contul *Statului* a sumei de 5 442 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

4.1. Prin încheierea Colegiul judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 08 decembrie 2021, a fost dispusă corectarea erorii materiale evidente admise în dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 decembrie 2021, astfel, fiind corectat „(..) încasarea de la *Verhoz Veaceslav XXXXX*, în temeiul art. 229 Cod procedură penală, a cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizelor judiciare, în sumă de 4802 lei.”

4.2. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel, apreciind caracterul nefondat a sentinței primei instanțe, și ținând cont de jurisprudența CtEDO care interzice condamnarea inculpatului după o achitare în fond, fără audierea lui nemijlocită cu cercetarea probatoriului administrat, a considerat ca fiind dovedită comiterea de către *Verhoz Veaceslav* a faptei imputate prin învinuirea din rechizitoriu, rezultată din cele ce urmează.

Așadar, instanța de apel a indicat că fiind audiat pe parcursul urmării penale, în instanța de fond și cea de apel, inculpatul *Verhoz Veaceslav* a negat acuzațiile aduse, confirmând, că în perioada cât a locuit la sora sa, XXXXX, nu a întreprins careva acțiuni violente cu caracter sexual față de fiicele acesteia, XXXXX și XXXXX, pe adresa XXXXX, mun. Bălți, unde dormea separat în altă odaie cu nepotul său XXXXX Andrei, nepoatele dormind în altă odaie, considerând că motivul pentru care minorele l-ar fi învinuit în comiterea a careva fapte ilegale, ar fi fost o răzbunare pentru interzicerea de a pleca la joacă fără a aduce în ordine locuința; soră-sa găsind-o pe minora XXXXX într-un apartament de la primul etaj, de unde

ieșise și un bărbat necunoscut pe jumătate dezgolit (f. d. 37-41; 245-249, vol. II).

Cu toate că inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea faptelor imputate, dispunând cercetarea suplimentară a bazei probante administrată pe caz, inclusiv prin audierea suplimentară a reprezentanților legali a minorilor XXXXX și XXXXX, instanța de apel a constatat ca fiind dovedită vinovăția lui Verhoz Veaceslav în comiterea acțiunilor sexuale în formă perversă față de victimele minore, ceea ce determină incorectitudinea soluției instanței de fond de achitare a lui de sub învinuirea formulată în rechizitoriu.

Instanța de apel a reținut ca fiind veridice declarațiile surorilor minore XXXXX și XXXXX, precum și a reprezentanților lor legali XXXXX și XXXXX depuse la faza urmăririi penale, prin care:

- partea vătămată minoră XXXXX, audiată în condiții speciale prevăzute de art. 110¹ Cod procedură penală, în prezența pedagogului și reprezentantului legal, a declarat, că pe când avea 8 - 9 ani și în timp ce părinți săi se aflau la serviciu, unchiul Verhoz Veaceslav intra de repetate ori în dormitorul ei, astupându-i gura pentru ca să nu strige și introducându-i membrul viril între fese, provocându-i dureri și finisându-și actele cu ejaculare, demonstrându-i organul genital, fapt despre care le-a comunicat părinților, ce l-au prevenit, că în caz de repetare a respectivelor acțiuni, se vor adresa la poliție;

- partea vătămată minoră, XXXXX, care, la fel, a comunicat că acțiuni analogice Verhoz Veaceslav a comis și în privința ei, atingând-o cu organul genital între fese, având rușine de a comunica despre aceasta, inclusiv pentru, că au fost amenințate de inculpat că în caz de denunț, părinții vor fi întemnițați, iar ele plasate în internat (f. d. 79-80, vol. I);

- partea vătămată minoră, XXXXX, audiată în condiții speciale prevăzute de art. 110¹ Cod procedură penală, l-a fel a declarat, că Verhoz Veaceslav i-a provocat dureri, fără indicarea metodei experimentului cu păpușa, pentru că-i era rușine (f. d. 79-80, vol. I);

- reprezentantul legal, mama XXXXX, a declarat, că începând cu 2007, fratele său Verhoz Veaceslav a locuit împreună cu familia sa, pe mai multe adrese din mun. Bălți, inclusiv într-un apartament cu o odaie din str. A. Russo 65, neavând careva pretenții față de comportamentul lui, pentru, că o ajuta cu copii, supărarea manifestând-o doar fiica mai mare XXXXX, pentru, că o impunea să facă ordine. În seara de 25.11.2017 pe când soțul său era plecat la magazin, între finul de cununie Lazari Mihail și Verhoz Veaceslav a apărut un conflict, ca urmare a răspunsului urât adresat de către cel din urmă fiicei XXXXX, pe parcursul căruia Lazari Mihail l-a alungat pe Verhoz Veaceslav din locuință, iar XXXXX cu ochii înlăcrimați povestindu-le despre acțiunile cu caracter sexual la care a fost impusă de acesta, prin introducerea membrului viril în locuri intime, fapt confirmat și de fiica XXXXX, motiv pentru care anunțase și poliția, în prezența reprezentanților căroră, cele două minore au confirmat, despre abuzul sexual la care au fost supuse de către Verhoz Veaceslav, prin amenințarea cu întemnițarea părinților și plasarea lor la casa de copii, anterior neobservând la ele tendința de a minți și de a inventa careva lucruri, mai ales despre asemenea fapte, din motiv că ele sunt foarte mici și nu cunosc semnificația acestor fapte (f. d. 28-29, vol. I);

- reprezentantul legal al victimelor minore XXXXX, a depus declarații analogice cu cele ale reprezentantului legal XXXXX (f. d. 32-33, vol. I).

Or, deja interogate în instanța de fond, la un interval de aproximativ de un an și jumătate victimele minore XXXXX și XXXXX și-au modificat declarațiile, susținând, că acuzațiile aduse lui Verhoz Veaceslav de la faza urmăririi penale nu corespund adevărului, el nu a săvârșit față de ele careva acțiuni violente cu caracter sexual, inventând respectiva istorie pentru a-l înlătura din familie, întrucât le impunea să facă curat, cea mai mică depunând declarații sub influența surorii mai mari (f. d. 66- 68; 69-70, vol. II).

La fel, reprezentantul lor legal, mama, audiată în instanța de fond și apel și-a modificat declarațiile în favoarea fratelui Verhoz Veaceslav, menționând că, în una din serile lui ianuarie 2018, întâmplător auzi discuția fiicelor, în care mezină XXXXX îi reproșa Irinei, că le va comunica adulților despre istoria inventată cu Verhoz Veaceslav, fiind amenințată cu plasarea la internat, iar ea făcându-și ferma concluzie, că fiica mai mare XXXXX a mințit în cadrul audierilor inițiale, pentru, că ulterior și-a schimbat comportamentul, ajutând-o cu lucrurile casnice, recunoscând, că l-a acuzat pe nedrept pe Verhoz Veaceslav, fapt pentru care la moment îi este rușine să comunice cu el (f. d. 199-212, vol. 1; 100-102; 222-227, vol. II).

Declarații cu conținut analogic a depus în instanțele de judecată, tatăl XXXXX, fiind convins de faptul că Verhoz Veaceslav nu a întreprins acțiuni perverse cu caracter sexual în privința fiicelor sale minore (f. d. 225-227, vol. I; 103-107, vol. II).

Verificând depozițiile victimelor minore și a reprezentanților lor legali de la faza urmăririi penale în raport cu cele din instanțele de judecată, instanța de apel a acordat prioritate primelor, considerându-le veridice ce denotă adevărul în cauză, cele ulterioare fiind depuse sub influența rudelor, or, potrivit rapoartelor de expertiză judiciară nr. 201837A0020 din 01.03.2018 (f. d. 73, vol. I) și nr. 201837A0021 din 01.03.2018 (f. d. 52 vol. I), întocmite de expertul psiholog judiciar Vrabii M., reieșind din particularitățile psihologice individuale și de vârstă, *XXXXX a avut capacitate de a înțelege, că este supusă abuzului verbal și fizic, iar XXXXX are o capacitate redusă în acest sens, neavând formată capacitatea deplină de a-și controla conduita, prima manifestând tendința de a fantaza, cea din urmă nu, însă ambele având semne de sugestibilitate sporită, ceea ce înseamnă, că pot fi influențate de către persoanele adulte, cu autoritate pentru ele la depunerea declarațiilor.*

Concluzia expusă supra, instanța de apel a statuat că rezultă, inclusiv, din declarațiile:

- psihologului – intervior Lichii Dana, potrivit cărei, la etapa audierii în condiții speciale a victimelor minore XXXXX și XXXXX, nu-i apărură careva suspiciuni referitor la adevărul expus de ele, privind acțiunile cu caracter sexual l-a care au fost supuse de repetate ori de către unchiul Verhoz V., sub amenințarea, că în caz de divulgare părinții le vor fi întemnițați, iar ele plasate în internat, XXXXX detaliat relatând circumstanțele cauzei, iar XXXXX având frustrări în cadrul experimentului cu păpușa, i-a imitat acțiunile, indicând regiunile corpului ce i-au fost atinse, inclusiv cu introducerea degetului în anus, după care, la finisarea interviului,

comunicându-i în limba rusă că, Verhoz V. nu degetul îl introducea în regiunea anusului, ci membrul viril, ea liniștind-o, că atare acțiuni nu vor mai avea loc (f. d. 21-24, vol. II; 196-198, vol. II);

- martorului Lazari Mihail, potrivit căruia, venind la 25.11.2017, în vizită la domiciliu nașilor săi din str. XXXXX, mun. Bălți, fiica acestora XXXXX în vârstă de 11 ani, i-a comunicat, că unchiul său Verhoz Veaceslav, le abuzează sexual cu soră-sa mai mică XXXXX, îmblând prin locuință în prezența lor fără haine și demonstrându-le organele genitale, fapt despre care l-a întrebat pe acesta, care însă negând totul, începu să se certe, motiv pentru care i-a aplicat o lovitură cu palma peste față, de la care el părăsi locuința, iar mama minorelor anunțând poliția, după care peste vreo 2-3 luni, comunicându-i, că fiicele sale au inventat istoria cu Verhoz V., inspirându-se de pe internet (f. d. 11-16, 105-107, 239-244, vol. II);

- colaboratorului de poliție Palii Vladimir, audiat în calitate de martor, potrivit căruia, în noiembrie 2017 l-a solicitare, a intervenit cu grupa operativă la domiciliul familiei XXXXX din str. XXXXX, mun. Bălți, pentru investigarea unei pretinse fapte de viol, găsindu-le pe două minore cu părinții lor, cea mai mare XXXXX comunicându-le, că unchiul, pe când toți ceilalți dormeau, intra în odaia unde înnopta cu sora mai mică, întreținând cu ele raport sexual în formă perversă, prin introducerea membrului viril între fese, fapt despre care ulterior li-a comunicat părinților, pentru, că inițial nu înțelegea la ce acțiuni este supusă (f. d. 111-113; 199- 200, vol. II);

- colaboratorului de poliție Romandaș Vitalie, audiat în calitate de martor, potrivit cărui personal a completat denunțul din spusele reprezentantului legal al victimelor minore XXXXX, în ce privește pretinsele acțiuni perverse cu caracter sexual efectuate de către Verhoz Veaceslav în privința fiicelor sale;

- XXXXX Galina, necunoscând fapte relevante pentru caz, doar, că după cele întâmplate, Verhoz Vaceslav locuiește separat de familia XXXXX (f. d. 52-54, vol. II).

La fel, instanța de apel a constatat ca fiind dovedită vinovăția inculpatului Verhoz Veaceslav în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3), lit. a) Cod penal și prin probele materiale, cercetate suplimentar la ședința instanței de apel, și anume, prin:

- informația telefonică nr. 20170414435 din 25.12.2017 parvenită în adresa IP Bălți de la XXXXX, în legătură cu conflictul iscat cu verișorul Verhoz Veaceslav (f. d. 18, vol. I);

- denunțul din 26.11.2017 a OUP a lui XXXXX, cu solicitarea atragerii la răspunderea penală a lui XXXXX, care periodic a săvârșit în privința fiicelor sale minore XXXXX și XXXXX acțiuni perverse cu caracter sexual (f. d. 17, vol. I);

- ordonanțele din 27.11.2017, XXXXX și Serghei fiind recunoscuți în calitate de reprezentanți legali a victimelor minore XXXXX și XXXXX (f. d. 26-27; 30-31, vol. I).

Mai mult, pentru a verifica capacitate minorilor de a înțelege caracterul acțiunilor la care au fost supuse, îndată după pornirea urmăririi penale la 26.11.2017, ca urmare a sesizării OUP al IP Bălți, ele au fost supuse examenului psihologic, fiind întocmite rapoartele de constatare psihologică nr. 27767 din 12.12.2017 și nr. 27768 din 12.12.2017, potrivit

cărora „minorele XXXXX și XXXXX înțeleg diferența dintre faptele bune și cele rele, comportamente constructive/distructive, evenimentele și trăirile cu referire la ele având un impact major asupra stării lor emoționale, înțelegând că în privința lor se comite o faptă înafara normei, neacceptată de societate, percepând consecințele minciuni, exprimându-se foarte discret și direct” (f. d. 45-46; 67-68 vol. I).

La fel, potrivit raportului de expertiză psihiatrică-legală nr. 201837A0021 din 01.03.2018 s-a constatat că, minora XXXXX nu suferă de maladii psihice și ținând cont de particularitățile psihologice de vârstă, a avut o capacitate redusă de a înțelege că în privința ei se comite o infracțiune (abuz verbal, fizic la care pretinde că a fost supusă din partea lui Verhoz Veaceslav), neavând formată capacitatea deplină de a-și controla conduita sa, nemanifestând tendința de a inventa, fantaza, însă manifestând semne de sugestibilitate mărită, putând fi influențată la depunerea declarațiilor (f. d. 50-52, vol. I).

La fel și Verhoz Veaceslav, potrivit rezultatelor expertizei psihiatrico-legală nr. 201837A0019 din 21.02.2018, la momentul comiterii infracțiunii avea capacitatea de a-și da seama de acțiunile sale, de a le dirija, fiind responsabil (f. d. 110-11, vol. I).

Respectivele acțiuni întreprinse de Verhoz Veaceslav în privința minorelor XXXXX și XXXXX, despre care ele au relatat, nu au dus la penetrarea integrității organelor genitale, fapt confirmat prin rapoartele de expertiză medico-legală nr. 909 din 14.12.2017 și nr. 910 din 14.12.2017, integritatea himenului nefiindu-le dereglată, ambele fiind virgine, ne având leziuni în regiunea anală sau canalului anal (f. d. 40- 41; 62-63 vol. I), însă această împrejurare, nu-i exclude vinovăția în cele comise.

În acest sens, instanța de apel a menționat că doctrinar, în sensul infracțiunii prevăzută de art. 172 Cod penal, nu este necesară penetrarea sexuală prin introducerea membrului viril în cavitățile naturale ale altei persoane, pentru satisfacerea poftei (necesității) sexuale, latura obiectivă a respectivei infracțiuni exprimându-se și prin acte sau contacte sexuale care implică organele genitale sau alte părți ale corpului ce nu constituie raport sexual obișnuit, fiind suficientă traversarea următoarelor limite: a) buzele, care delimitează cavitatea bucală – în cazul actului de felație asupra victimei; b) partea anterioară a membrului viril – în cazul actului de felație a victimei; c) labiile mari (sau mici, în funcție de particularitățile individuale) – în cazul frotajului sau al unor penetrări în profunzimea vaginului; d) sfîcterul exterior al rectului – în cazul actelor sau contactelor anale.

Totodată, din pct. 19 a hotărârii Plenului CSJ nr. 17 din 07.11.2005 privind practica judiciară în cauzele din categoria infracțiunilor privind viața sexuală, rezultă, că pentru încadrarea acțiunilor la art. 172 alin. (3), lit. a) Cod penal, *consimțământul victimei sub vârsta de 14 ani, nu are valoare juridică, deoarece aceasta nu înțelege semnificația celor ce i se întâmplă.*

Respectiv, instanța de apel a constatat că comiterea de către inculpat a acțiunilor perverse contrar voinței victimelor, rezultă tocmai din vârsta lor fragedă, și capacitatea să aprecieze independent semnificația etico-socială a propriei decizii și să-și exprime propria voință, el evitându-le cerințele de a-și înceta acțiunile ilegale, ci dimpotrivă îndreptându-și acțiunea infracțională spre satisfacerea poftei sexuale în formă perversă, prin

introducerea membrului viril între fese, imitând un raport sexual, finisat cu ejaculare, ce de altfel potrivit doctrinei penale, nu se rezumă doar la penetrarea sexuală, prin introducerea membrului viril în cavitățile naturale ale victimei pentru satisfacerea poftelor sexuale, dar și prin alte acte sau contacte sexuale care implică organele genitale sau alte părți ale corpului, de aceea în atare situație argumentul apărării și motivarea instanței de fond privind lipsa la victimele minore a unor modificări patologice în regiunea anală sau canalului anal constatate prin rapoartele de expertiză medico-legale nr. 909 din 14.12.2017 și nr. 910 din 14.12.2017, nu poate fi reținut ca unul determinativ pentru achitarea inculpatului Verhoz Veaceslav de sub învinuirea adusă, inclusiv și pentru expirarea unei durate îndelungate de timp de la începutul acțiunilor sale – 2011, până la depistare – noiembrie 2017.

În acest sens, instanța de apel a menționat că *nu poate trece cu vederea declarațiile victimelor minore, audiate inițial, la faza urmăririi penale în condiții speciale, prin care au confirmat abuzul sexual și acțiunile perverse la care au fost supuse de inculpat urmate, prin introducerea membrului viril între fese cu imitarea actului sexual anal, finisat cu ejaculare, sub amenințare psihică, că vor fi plasate la casa de copii, iar părinții întemnițați, în cazul în care îi vor divulga acțiunile.*

Astfel, necătând la vârsta lor fragedă și capacitatea de a înțelege cele întâmplate, despre care au relatat în prezența interviatorului, *cu scurgerea timpului și sugestibilitatea pe care o au față de persoanelor adulte și autoritare, ele și-au schimbat declarațiile, negând în instanța de fond cele ce li s-a întâmplat.*

Însă, faptele inițial relatate de către părțile vătămate minore se confirmă prin depozițiile interviatorului Lichii D., precum și a martorilor audiați, Lazăr V. și cei doi colaboratori de poliție, care au apreciat ca fiind veridice declarațiile minorelor, reieșind din starea psihologică stresată, în care ele se aflau la momentul divulgării acțiunilor inculpatului, care de altfel, a părăsit domiciliul în moment ce aflase, că a fost anunțată poliția, inventând cu versiunea referitor la aflare minorei XXXXX în apartamentul vecin cu o persoană de gen masculin.

În continuare, instanța de apel a enunțat că reprezentantul legal al minorelor, din start de la faza urmăririi penale, a declarat, că nu a observat la ele tendința de a minți, iar vârsta fragedă în care se aflau la momentul când au fost supuse abuzului sexual, și capacitatea lor de a înțelege cele ce li se întâmplă, indicată în rapoartele de expertiză, fac neveridică versiunea ulterioară, că ar fi depus declarații, sub influența informațională.

La fel, rămâne a fi declarativ și argumentul privind pretinsa lui divulgare de către victimele minore, în scop de a-l exclude din cercul familiei, care nu este altceva decât o modalitate de apărare și o încercare de a se eschiva de la răspunderea penală, fapt pentru care urmează a fi respins.

Dimpotrivă, caracterul intenționat a faptelor comise de inculpat derivă și din raportul de expertiză psihiatrică nr. 201837A0019 din 21.02.2018, potrivit căruia Verhoz Veaceslav în momentul comiterii infracțiunii avea capacitatea de a-și da seama de acțiunile sale, putea să le dirijeze, fiind recunoscut responsabil.

Totodată, consecințele violenței sexuale la care au fost supuse ambele victime, au fost constatate prin cele două *rapoarte de constatare psihologică nr. 27767 și respectiv nr. 27768 din 12.12.2017* din conținutul căror rezultă, că, evenimentele și trăirile cu referire la ele, au avut un impact major asupra stării emoționale a minorelor, înțelegând că în privința lor se comite o faptă înafara normei, neacceptată de societate, percepând consecințele minciuni, exprimându-se foarte discret și direct.

Astfel, că cumulul probelor verbale și celor materiale administrate în prezenta cauză, ce au fost supuse unei cercetări suplimentare în instanța de apel, denotă cu certitudine vinovăția inculpatului Verhoz Veaceslav în aceea că, *începând cu perioada anului 2011 și până la 26.11.2017 (data sesizării OUP al IP Bălți și pornirii urmăririi penale), locuind împreună cu familia XXXXX pe diferite adrese din mun. Bălți, str. XXXXX, str. XXXXX, ai cărei membri sunt mama XXXXX și tatăl XXXXX având patru copii minori, urmărind intenția de a-și satisface pofta sexuală în formă perversă și cunoscând cu certitudine, că victimele nu au atins vârsta de 14 ani, prin constrângere psihică și profitând de imposibilitatea lor de a-și exprima voința și de a se apăra, manifestată prin amenințarea, că în caz dacă vor divulga despre faptul că le impune să facă cu el sex anal, părinții vor fi întemnițați, iar ele plasate la casa de copii de tip internat, a săvârșit în privința minorei XXXXX a.n. XXXXX și minorei XXXXX a.n. XXXXX, acțiuni cu caracter sexual și anume, introducerea membrului sexual viril între fese, imitând act sexual anal, care se finisa cu ejaculare, acțiuni criminale efectuate de Verhoz Veaceslav pe parcursul perioadei vizate, cu fiecare victimă în parte, în diferite zile, pe timpul nopții când restul membrilor familiei dormeau, în total aproximativ cinci ori în privința minorei XXXXX pe adresa str. XXXXX din mun. Bălți în perioada când avea 8-9 ani, iar în privința minorei XXXXX, acțiunile criminale fiind săvârșite tot pe acea adresă pe când aceasta avea 4-5 ani; despre care minora XXXXX le-a comunicat părinților la 25.11.2017, ei anunțând poliția, respectivele fapte a lui Verhoz Veaceslav încadrându-se la art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal cu calificativele, acțiuni violente cu caracter sexual, adică *satisfacerea poftei sexuale în formă perversă, săvârșite prin constrângere fizică sau psihică a persoanei ori profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra sau de a-și exprima voința, săvârșite asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani.**

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de criteriile de individualizare a pedepsei, de prevederile art. art. 61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de aspectele săvârșirii infracțiunii, circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de persoana inculpatului, urmările prejudiciabile survenite pentru victimele minore, lipsa unei căințe sincere și personalitatea inculpatului, care nu este la prima abatere de la legea penală, anterior fiind condamnat și deși și-a executat pedeapsa penală, totuși nu și-a făcut concluziile necesare privind scopul pe care îl urmărește, de neadmitere pe viitor a faptelor penale, considerând că scopul educativ și preventiv al pedepsei, poate fi atins doar prin aplicarea pedepsei închisorii cu izolarea vinovatului de societate, reabilitare și corijare, în locurile de detenție.

În ce privește solicitarea procurorului de încasare a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor, instanța de apel, operând cu

modificările de la art. art. 142- 149 Cod procedură penală, introduse prin Legea nr. 316 din 22.12.2017, pusă în aplicare începând cu 09.02.2018, a dispus încasarea de la Verhoz Veaceslav doar a cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizelor psihiatrice-legale nr. 201837A0020 din 01.03.2018; nr. 201837A0021 din 01.03.2018 (f. d. 50-52, 71-73, vol. I) și nr. 201837A0019 din 21.02.2018 (f. d. 110-11, vol. I) în sumă totală de 4802 lei.

5. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel a fost contestată cu recursuri ordinare de către *avocatul Stroncea Nicolae* în numele inculpatului Verhoz Veaceslav și de către reprezentantul legal XXXXX în numele părților vătămate XXXXX și XXXXX.

5.1 În recursul ordinar declarat de către *avocatul Stroncea Nicolae* în numele inculpatului Verhoz Veaceslav, prin care, invocând temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1), pct. (6), 8), 11) Cod de procedură penală, se solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe.

În motivarea recursului declarat, apărarea a menționat că:

- instanța de apel nu a dat o apreciere obiectivă probelor prin prisma coroborării lor;

- instanța de apel nu a cercetat tot probatoriul, și anume nu au fost cercetate *discurile video când prima dată victimele minore, XXXXX și XXXXX au fost audiate la etapa de urmărire penală și nu a studiat metoda de audiere a minorelor*, unde interviatorul, psihologul, *Lichii Dana* pune întrebări lui XXXXX care erau și cu răspuns și direct la faptă, ceia ce contrazice normelor legale, adică ultima urma să dea întrebări cu referire la povestirea celor întâmplate și să nu dea întrebări directe la faptă cu răspunsuri sugestive și *nu a studiat proba video de audiere a părții vătămate, XXXXX*, care la audiere nu a declarat nimic, necătând la faptul că a fost audiată după aceeași metodă neprofesională de interviator cu care a fost audiată și victima, XXXXX;

- instanța de apel dacă studia discul video cu audierea părții vătămate minore, XXXXX, avea să se convingă că declarațiile interviatorului, *Lichii Dana*, nu corespund adevărului, *deoarece când a fost audiată minora ultima nu a declarat nimic și nu a arătat nimic*, iar declarațiile interviatorului că minora după audiere a arătat ceva, nu pot fi luate ca probă, deoarece ultima nu a făcut nici o obiecție la procesul-verbal de audiere și nu a solicitat ca să fie reluată audierea minorei cu indicarea celor inventate de către interviator;

- instanța de apel *nu a studiat înregistrările video când au fost audiate în ședința de judecată părțile vătămate minore, XXXXX și XXXXX*, unde se vede cum ultimele dau declarații sincere cum au inventat totul și se căiesc, iar minora, XXXXX, *fînd audiată de un alt interviator profesionist* a declarat cu ușurință, sinceritate și amănunțit cum *a fost inventat totul de către sora mai mare, cum au fost descoperite ulterior de mama lor că au spus minciuni și că ea nu a dormit nici o dată cu moșul Verhoz Veaceslav și nu l-a văzut nici o dată gol, că ea dorește să-l vadă și că-i este dor de el și că îi pare rău ce a făcut*;

- dacă instanța de apel examina aceste discuri video atunci își pune întrebarea: Cum putea minorelor să le fie dor de unchiul Verhoz Veaceslav și să dorească să-l vadă, dacă avea să fi avut loc cele încriminate ultimului?

De ce în ochii minorelor nu este nici o teamă față de Verhoz Veaceslav și nu au nici o apatie față de ultimul? După vizionarea discurilor în care au fost audiate minorele în instanța de fond, instanța de apel avea să poată răspundă la întrebările *supra* și avea să constate cu certitudine că Verhoz Veaceslav nu a comis acțiunile lui imputate și că a fost victima unei răzbunări din partea nepoatei, XXXXX și urma să mențină sentința instanței de fond cu respingerea apelului procurorului, ca fiind nefondat;

- instanța de apel *nu a studiat declarațiile reprezentantului legal, XXXXX, date în cadrul ședinței de judecată* unde ultima indică cu lux de amănunt cum a stabilit că fiicele au înscenat învinuirea adusă lui Verhoz Veaceslav, a negat declarațiile fiicei XXXXX privitor la anunțarea părinților despre careva acțiunii ilegale din partea lui Verhoz Veaceslav, a indicat că pe lenjeria de pe patul fetelor nu au fost constatate careva urme de spermă sau ale actului sexual, mai mult, a indicat că fiica minora, XXXXX când îi făcea baie era foarte sensibilă când o atingea în regiunea organelor genitale, precum și alte detalii care demonstrează nevinovăția lui Verhoz Veaceslav

- instanța de apel a indicat că „*Colegiul le va acorda prioritate primelor, considerându-le veridice ce denotă adevărul în cauza cele ulterioare fiind depuse sub influența rudelor*”, fără ca să indice care rude au influențat și prin ce probe este dovedit acest fapt, când din declarațiile părților vătămate minore date în cadrul examinării judecătorești, ultimele au declarat că nu l-au văzut pe unchi din data de 25.11.2017, când a avut loc conflictul, precum și din declarațiile reprezentanților legali care au comunicat că nu vorbesc cu Verhoz Viaceslav tot din data de 25.11.2017, precum și din declarațiile reprezentantului legal, XXXXX date în cadrul audierii în instanța de apel, unde a susținut cele declarate în instanța de fond și a menționat că ei nu s-au întâlnit cu fratele Verhoz Veaceslav din data de 25.11.2017, cu excepția când au fost la judecată și în Curtea de Apel;

-instanța de apel, în mod eronat, a indicat în decizie, că „*Colegiul nu poate trece cu vederea declarațiile victimelor minore audiate inițial, la faza urmării penale în condiții speciale, prin care au confirmat abuzul sexual și acțiunile perverse la care au fost supuse de inculpat, urmată prin introducerea membrului viril între fese cu imitarea actului sexual anal, finisat cu ejaculare, sub amenințare psihică, că vor fi plasate la casa de copii, iar părinții întemnițați, în cazul în care îi vor divulga acțiunile*”, fapt ce contravine cu toate declarațiile date de către minore atât la etapa de urmărire penală, cât și în instanța de judecată unde minora, XXXXX a declarat că de către unchiul, Verhoz Viaceslav, i-a fost introdus penisul în fund după care a ejaculat și nici o dată victimele minore nu au declarat că Verhoz Viaceslav a introdus penisul între fese, emițând un raport sexual, această versiune fiind întocmită eronat de acuzare, și ulterior, preluată de către Curtea de Apel;

- instanța de apel, în mod eronat, a indicat în decizie, că „*...a săvârșit în privința minorei XXXXX, a.n. XXXXX, și minorei XXXXX, a.n. XXXXX, acțiunii cu caracter sexual, și anume, introducerea membrului sexual viril între fese, imitând act sexual anal, care se finisa cu ejaculare, acțiuni criminale efectuate de către Verhoz Veaceslav pe parcursul perioadei vizate, cu fiecare victima în parte, în diferite zile, pe timpul nopții când restul membrilor familiei dormeau, în total, aproximativ cinci ori în privința minorei XXXXX pe adresa str. XXXXX din mun. Bălți în perioada când avea 8-9 ani,*

iar în privința minorei XXXXX, acțiunile criminale fiind săvârșite tot pe acea adresă pe când aceasta avea 4-5 ani; despre care minora XXXXX le-a comunicat părinților la 25.11.2017, ei anunțând poliția...” fără ca să verifice și să combată discrepanțele între declarațiile părților vătămate minore, date la etapa de urmărire penală și judecată unde ultimele nici o dată nu au indicat că în privința lor au fost întreprinse acțiunii cu caracter sexual de către Verhoz Viaceslav în timpul nopții, ci dimpotrivă ziua când părinții nu erau acasă, fapt declarat doar de minora XXXXX, iar minora, XXXXX nu a declarat nimic în acest sens, ci doar identic a copiat învinuirea adusă de către acuzarea de stat, fără ca să verifice aceste date;

- instanța de apel nu și-a pus întrebarea: De ce părțile vătămate minore nu au povestit părinților despre presupusele abuzuri sexuale asupra lor de către Verhoz Veaceslav după ce ultimul, în 2015, a plecat de la ei și a revenit în vara anului 2017 la solicitarea mamei, XXXXX? Dacă avea să-și pună această întrebare atunci constată cu certitudine că părțile vătămate minore au spus minciuni la etapa de urmărire penală cu scopul ca să scape de Verhoz Veaceslav din motivul că ultimul nu îi permitea să facă ce vrea lui XXXXX și o pune la lucru și nici nu îi permitea să ducă la vecini și după cazul cu vecinii când a fost amenințat de către XXXXX că dacă îi v-a spune mamei el o să regrete, ceia ce și s-a întâmplat, fapt confirmat inițial de către reprezentatul legal al minorilor XXXXX, care a declarat acest fapt când a fost audiată în instanța de fond, iar Verhoz Veaceslav era arestat și a fost audiat ulterior.

-instanța de apel în mod eronat a indicat în decizie, citez: „Însă faptele inițial relatate de ele, se confirmă prin depozițiile interviatorului Lichii D., precum și a martorilor audiați, Lazăr V. și cei doi colaboratori de poliție, care au apreciat ca fiind veridice declarațiile minorelor, reieșind din starea psihologică stresată, în care ele se aflau la momentul divulgării acțiunilor inculpatului, care de altfel, a părăsit domiciliul în moment ce aflase, că a anunțat poliția, inventând cu versiunea referitor la aflare minorei XXXXX în apartamentul vecin cu o persoană de sex masculin” fără ca să studieze materialele cauzei unde toți participanții (martorii) au declarat, că Verhoz Veaceslav a părăsit domiciliul după cearta cu Lazări Mihail și înainte de a fi povestit fetele cele inventate de ele și că Verhoz Veaceslav nici nu știa despre acest fapt;

- din declarațiile reprezentantului legal al minorelor, XXXXX, date în instanța de judecată, se stabilește cu certitudine faptul că XXXXX a declarat că Verhoz Veaceslav i-a spus despre incidentul aflării Irinei în apartamentul vecin cu o persoană de gen masculin atunci după incident, iar Verhoz Veaceslav nu fusese interogată de către instanță și el nu a inventat ceia ce declarase deja reprezentantul legal;

- din concluziile instanței de apel, expuse în decizie, rezultă că vinovăția lui Verhoz Veaceslav a fost întemeiată doar pe presupuneri, iar dubiile în probarea învinuirii care nu au putut fi înlăturate, contrar prezentului articol, au fost interpretate în defavoarea inculpatului;

- în cazul în care instanța de apel analiza obiectiv probele sus indicate și le colabora între ele, așa cum a făcut instanța de fond, atunci constata cu certitudine că Verhoz Veaceslav nu a comis infracțiunea imputată lui, prevăzută de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, deoarece nu există nici o probă materială care ar demonstra acest fapt, iar declarațiile părților

vătămate minore, ale reprezentanților lor legali și ale martorilor date în instanța de fond, și ulterior, date de către ei în instanța de apel demonstrează cu certitudine inexistența crimei imputate lui Verhoz Veaceslav.

5.2. În recursul ordinar declarat de către reprezentantul legal, XXXXX, în numele părților vătămate XXXXX și XXXXX, prin care, invocând temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1), pct. (6), (8), (11) Cod de procedură penală, se solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe, din următoarele considerente:

- instanța de apel ilegal și subiectiv nu a luat în considerațiile declarațiile depuse de către reprezentantul legal, XXXXX, în numele părților vătămate XXXXX și XXXXX atât în cadrul instanței de fond cât și în cadrul instanței de apel;

- instanța de apel nu a cercetat CD-urile cu înregistrările video când fetele au fost audiate în instanța de fond și să vadă cât de liber vorbesc fetele și mai ales cea mică, XXXXX, care a declarat cum a fost totul și că Verhoz Veaceslav nu a dormit nici o dată îmbrăcat și dezbrăcat lângă ea și lângă fiica mai mare XXXXX;

- instanța de apel nici nu au studiat CD-urile de la urmărirea penală când fetele au fost audiate împreună cu intervievatorul Lichii Dana, care punea întrebări directe și cu răspuns, iar fiica mai mare doar le confirma, iar în cazul fiicei mai mici nu a primit nici un răspuns, deoarece ultima nu înțelegea ce o întreabă și nu a comparat aceste două audieri și nu a văzut diferența între interviviatorii care era așa de mare, deoarece la a doua audiere cu noul intervievator, fiica mai mică a spus totul cum a fost și nu a fost presată cu întrebări stupide la care nu avea răspuns;

- inculpatul Verhoz Veaceslav nu a comis infracțiunea incriminată și este privat ilegal de libertate de către Curtea de Apel pentru ceia ce nu a făcut:

- nici fetele și nici un membru din familia sa din data când a anunțat poliția și până la data depunerii prezentului recurs nu s-au întâlnit cu Verhoz Veaceslav, doar cu excepția întâlnirilor din sălile de judecată;

- instanța de apel nu a studiat probele video a declarațiilor părților vătămate minore date în cadrul ședinței de judecată și nu a studiat declarațiile reprezentanților legali a minorelor date în cadrul ședinței de judecată, ilegal excluzându-le ca probe veridice sub un pretext inventat de influențare din partea rudelor, fără ca să motive care rude le-a influențat;

6. La recursurile ordinare declarate, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1), pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

În acest sens, a argumentat că instanța de apel, judecând cauza, și-a motivat corect soluția, bazându-se pe cumulul de probe administrate la cauza penală, ceea ce denotă faptul că instanța de apel just a constatat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei penale, și, corespunzător, corect a stabilit vinovăția inculpatului Verhoz Veaceslav de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (3), lit. a) Cod penal.

7. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

În speță, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile ordinare în termen.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.*

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să caseze total hotărârea atacată și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Subsidiar, se remarcă că instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În conformitate cu art. 414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost evaluate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Relevant, este de specificat în acest context, că hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Deci, fiind investită cu rezolvarea chestiunilor de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urmează să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze niște concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către acesta sau nevinovăția acestuia și temeiul achitării, prevăzut de normele procesual penale.

Însă, contrar celor stipulate de Legea procesual-penală, în cauza deferită judecării instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste

atribuții legale, reglementate exhaustiv de legislator.

Așadar, potrivit recursurilor declarate, recurenții își întemeiază dezacordul cu decizia contestată invocând temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1), pct. 6), 8), 11) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când: 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii; 11) persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege.

Din analiza textuală a recursurilor ordinare declarate, Colegiul penal lărgit reține, că se contestă decizia instanței de apel, prin prisma temeiurilor de recurs invocate și menționate supra, invocându-se, în esență, faptul că în rezultatul evaluării incorecte și selective a probelor administrate la caz, instanța de apel eronat l-a condamnat pe inculpatul *Verhoz Veaceslav* în baza art. 172 alin. (3), lit. a) Cod penal, deși, prin sentința primei instanțe, inculpatul a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii nominalizate, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Așadar, analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recursuri și temeiului de casare invocat la pct. 6), alin. (1), art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată că criticile aduse de către titularii cererilor de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecătii, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, din considerentele ce urmează a fi expuse.

În speță, se reține că prin rechizitoriu *Verhoz Veaceslav* a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3), lit. a) Cod penal.

Prima instanță, analizând cumulul de probe administrate la faza urmăririi penale, care au fost examinate în ședința de judecată, a conchis că inculpatul *Verhoz Veaceslav* să fie achitat de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3), lit. a) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat împotriva sentinței, a admis apelul declarat de către acuzatorul de stat, a casat sentința și a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care *Verhoz Veaceslav* a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin.(3), lit. 3) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare, pe un termen de 10 (zece) ani, cu executare în penitenciar de tip închis; în corespundere cu art. 229 Cod procedură penală, de la *Verhoz Veaceslav* s-a dispus încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 5 442 lei, cu trecerea lor în contul Statului.

Înainte de a purcede la expunerea motivelor care au stat la baza casării integrale a deciziei instanței de apel și admiterea recursurilor declarate, Colegiul penal lărgit evidențiază că procedura de examinare a

apelului, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță prezintă unele particularități aparte.

În acest sens, trebuie avute în vedere dispozițiile art. 6 din Convenția Europeană, așa cum acestea au fost interpretate și aplicate de către Curte, precum și prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, potrivit cărora *”Judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului”*.

Bazat pe cele ce preced, Colegiul penal lărgit evidențiază că, *mutatis mutandis*, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre prin care constată vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii imputate, bazându-se exclusiv pe actele și lucrările primei instanțe, în temeiul cărora s-a dispus achitarea acestuia. Or, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, acuzatorul de stat este obligat în instanța de apel să solicite o nouă audiere atât a inculpatului, cât și a martorilor acuzării, declarațiile cărora sunt probe în acuzare, în măsură să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

În particular, în atare situații administrarea mijloacelor de probă se desfășoară după regulile generale prevăzute pentru prima instanță, fiind aplicat principiul nemijlocirii, ce permite instanței să perceapă direct faptele și împrejurările relatate de părți sau martori, precum și reacțiile acestora la întrebările adresate.

În general, pentru corectitudinea judecării prezentei cauze, este primordial de a supune analizei și aprecierii toate probele acumulate în dosar, având, în vedere faptul că inculpatul supune criticii verosimilitatea unor probe. De altfel, *în cadrul cercetării judecătorești se administrează probe anume pentru lămurirea faptelor și împrejurărilor importante, sub toate aspectele, în condiții de nemijlocire, publicitate și contradictorialitate, în scopul perceperii directe a probelor de către instanța de judecată pentru formularea opiniei vis-a-vis de vinovăția persoanei trimise în judecată.*

Mai mult, atunci când unei persoane i se reproșează săvârșirea unei fapte penale și se aduce o acuzație, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, *că fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă anume de inculpat*, în circumstanțele descrise în actul de învinuire.

Revenind la materialele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că recurenții în cererile de recurs critică faptul că instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor legale expuse supra și a conchis neîntemeiat asupra vinovăției inculpatului de comiterea infracțiunii incriminate, bazându-se preponderent pe probele cercetate de către prima instanță, puse anterior, la baza achitării acestuia, or, exceptând declarațiile părților vătămate minore date în cadrul urmăririi penale, care urmează a fi apreciate critic, în accepțiunea acestuia, lipsesc careva probe pertinente și concludente care ar confirma învinuirea înaintată inculpatului.

În jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului reamintește cu fiecare ocazie posibilă că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia. Curtea Europeană a reiterat

că efectul articolului 6 § 1 este, *inter alia*, de a plasa „tribunalul” sub o obligație de a proceda la o examinare corespunzătoare a pledoariilor, argumentelor și probelor, fără a prejudicia propria apreciere a acestora.

Relevant, ține a se menționa statuările CtEDO asupra violării art. 6 din momentul în care „*instanțele naționale simplu s-au ales să ignore multiple violări serioase ale legislației, precum și să nege o serie de elemente fundamentale pentru justa soluționare a cauzei.*” Omisiuni similare de a prezenta suficiente motive au rezultat în constatări de violare a art. 6 din Convenție în cauzele: *Hiro Balani* (§ 27- 28), *Suominen v. Finland* (no.37801/97, §§ 34-38, 1 iulie 2003), *Salov v. Ukraine* (no.65518/01, § 92, ECHR 2005-VIII), *Popov v. Moldova* (no.2) (no.19960/04, § 49-54, 6 decembrie 2005), *Melnic v. Moldova* (no.6923/03, § 39-44, 14 noiembrie XXXX) și alte cauze asemănătoare.

La fel, potrivit Hotărârii CtEDO în cauza *Petrica Manolachi contra României* (cererea nr. 36605/04; Secția a II-a, din 05.03.2013), judecătorii europeni au notat că instanțele de control judiciar au înlocuit sentința inițială de achitare cu o hotărâre de condamnare fără a administra vreo probă nouă, ceea ce contravine conceptului de echitate a procesului penal.

Raportând constatările Curții la circumstanțele cauzei, instanța de recurs ordinar constată că din actele dosarului rezultă că, instanța de apel nu a ținut cont de dispozițiile legale pertinente și nu a respectat în deplină măsura prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, or, în scopul asigurării unui proces echitabil, era obligată să ia măsuri pozitive în vederea reaudierii tuturor martorilor, să rejudece cauza după regulile primei instanțe și de a pune la baza hotărârii adoptate acele probe, care trebuiau a fi cercetate în condițiile nemijlocirii și contradictorialității, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să prezinte raționamentele forte care au stat la baza răsturnării soluției de achitare.

Așadar, potrivit celor consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată din 10 decembrie 2020 (f. d. 194 verso-195, Vol. II), se constată că instanța de apel, trecând la audierea martorilor, în conformitate cu prevederile art. 370 Cod de procedură penală, a invitat martorul *Romandaș Vitalie* (ofițer superior de sector al IP Bălți, care a participat în grupa operativă, împreună cu doi colaboratori de poliție la fața locului) spre audiere, însă, avocatul Storcea Nicolae în numele inculpatului Verhoz Veaceslav, a obiectat pentru audierea martorului dat, invocând că, pe cauza dată, martorul *Romandaș Vitalie* a întreprins acțiuni procesuale, respectiv, dânsul nefiind posibil de a fi audiat în calitate de martor, întrucât contravine prevederilor art. 90 alin. (3), pct. 4) Cod de procedură penală. Fiind pusă în discuție audierea martorului respectiv, la solicitarea părții acuzării, instanța de apel, a dispus respingerea solicitării procurorului de a-l audia pe martorul *Romandaș Vitalie* din motiv că cade sub incidența art. 90 alin. (3), pct. 4) Cod de procedură penală (f. d. 194 verso-195, Vol. V).

Ulterior, a fost invitat, spre audiere, martorul *Palii Vladimir* (care a avut calitatea de ofițer de urmărire penală), și, deși a fost pusă în discuție posibilitatea audierii acestuia, ținându-se cont de limitările impuse de art. 90 alin. (3), pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de apel în mod

absolut neclar și neargumentat a dispus audierea acestuia, fără a ține cont de faptul că și martorul Palii Vladimir în calitate de *ofițer de urmărire penală, în cadrul prezentei cauze, a luat explicații de la reprezentanții părții vătămate XXXXX și XXXXX* (f.d.19-21, Vol. I), fiindu-i cunoscute circumstanțe procesuale pertinente prezentei cauze.

Mai mult, se conchide că, partea descriptivă a deciziei instanței de apel, în partea administrării elementului probatoriu, este expusă într-o manieră contradictorie și neclară, or, în ședință de judecată, instanța de apel respinge audierea martorului Romandaș Vitalie, invocând prevederile art. 90 alin. (3), pct. 4) Cod de procedură penală, pe când în decizie reține: *”(..) Această concluzie rezultă și din declarațiile (...) (...) colaboratorului de poliție Romandaș Vitalie, audiat în calitate de martor, potrivit cărui personal a completat denunțul din spusele reprezentantului legal al victimelor minore XXXXX, în ce privește pretinsele acțiuni perverse cu caracter sexual efectuate de către Verhoz Veaceslav în privința fiicelor sale (...)”*.

Într-o altă ordine de idei, Colegiul penal lărgit statuează că instanța de apel, la baza deciziei adoptate a pus, pe lângă celelalte probe administrate la caz, inclusiv declarațiile părților vătămate minore XXXXX și XXXXX (f. d. 12, Vol. IV) date în cadrul urmăririi penale. Însă, analizând procesul-verbal de audiere a victimelor minore XXXXX și XXXXX din 09 ianuarie 2018 cu două suporturi electronice cu înregistrările video a efectuării procedurii respective (f. d. 79-81, Vol. I) se constată că instanța de apel nu a redat întocmai conținutul circumstanțelor relatate de către părțile vătămate minore, or, discrepanța dintre circumstanțele expuse dintre declarațiile acestora, menționate în procesul-verbal de audiere a victimelor minore XXXXX și XXXXX din 09 ianuarie 2018 și cele redată în partea dispozitivă a deciziei instanței de apel, omit perceperea, în sine, a pretinselor acțiuni ilegale comise de către inculpatul *Verhoz Veaceslav*.

În continuare, Colegiul penal lărgit constată că soluția de condamnare a instanței de apel a fost fundamentată de declarațiile martorilor Lichii Dana (f. d. 196-198, Vol. II), Palii Vladimir (199-200, Vol. II), Lazari Mihail (f. d. 239-244, Vol. II); declarațiile reprezentantului legal al părților vătămate minore, XXXXX (f. d. 222-227, Vol. II); declarațiile inculpatului Verhoz Veaceslav (f. d. 245-249, Vol. II), fără a întreprinde măsuri suficiente, de către instanța de apel, întru asigurarea prezenței celorlalți martori audiați în prima instanță, și anume, martorii Calima Petru, XXXXX Galina, reprezentantul legal al părților vătămate minore, XXXXX.

Astfel se atestă că instanța de apel, rejudecând cauza după regulile primei instanțe, *de facto*, a audiat în condițiile de nemijlocire doar inculpatul Verhoz Veaceslav, reprezentantul legal al părților vătămate, XXXXX, precum și martorii Lichii Dana, Palii Vladimir, Lazari Mihail, concluzionând că vinovăția inculpatului a fost cu certitudine dovedită. În același timp, se constată că cercetând declarațiile nominalizate supra, prima instanță a conchis asupra achitării în privința inculpatului *Verhoz Veaceslav*, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În condițiile în care, instanța de apel a procedat la o nouă interpretare a acestor declarații, rezultă că inculpatul a fost condamnat pe baza acelorași mărturii care i-au fost suficiente primei instanțe pentru a se îndoii de acuzațiile aduse acestuia și pentru a motiva achitarea în privința lui *Verhoz Veaceslav*.

În asemenea circumstanțe se constată că, instanța de apel a încălcat prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, *care stipulează expres despre necesitatea audierii din nou a martorilor, declarațiile cărora constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului*. Or, întru asigurarea unui proces echitabil, instanța de apel era obligată să ia măsuri pozitive în vederea reaudierii martorilor absenți (a se vedea Hotărârile CEDO *Dan v. Republica Moldova* (nr. 2) (nr. 57575/14, §57, 10 noiembrie 2020; și *Sigurþórsson Arnarsson v. Islanda*, nr. 44671/98, § 38, 15 iulie 2003).

Mai mult ca atât, acuzarea nu a prezentat instanței de judecată suficiente probe care să demonstreze că s-au depus toate eforturile rezonabile pentru a asigura prezența martorilor în fața instanței de apel. Așadar, instanța de apel nu a audiat din nou martorii, ci doar s-a bazat pe declarațiile lor, așa cum au fost fixate în materialele cauzei, adică declarațiile depuse în prima instanță, în baza cărora inculpatul a fost achitat.

Astfel, se reiterează că instanța de apel, având responsabilitatea de a decide asupra vinovăției sau nevinovăției inculpatului, ar fi trebuit, în principiu, să poată audia martorii în persoană și aprecia credibilitatea acestora. Evaluarea corectitudinii unui martor este o sarcină complexă, care, de obicei, nu poate fi realizată printr-o simpla citire a declarațiilor acestuia (*Dan v. Moldova* (nr. 8999/07, § 33, 5 iulie 2011).

În concluzie, instanța de recurs ordinar menționează că instanța de apel nu și-a îndeplinit obligația de a rejudeca cauza după regulile primei instanțe și de a pune la baza hotărârii adoptate acele probe, care trebuiau a fi cercetate în condițiile nemijlocirii și contradictorialității, dându-i astfel posibilitatea inculpatului *Verhoz Veceslav* de a se apăra efectiv împotriva acuzațiilor aduse în baza învinuirii pe art. 172 alin. (3), lit. a) Cod penal.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit statuează, că decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență și contradicții în partea motivării soluției adoptate, ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală și anume, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia; să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze detaliat probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea o evaluare cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, respectiv în caz de adoptare a unei concluzii de vinovăție sau nevinovăție a inculpatului, să emită o soluție clară, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest

domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E :

Se admit recursurile ordinare declarate de către avocatul *Stroncea Nicolae* în numele inculpatului Verhoz Veaceslav și de către reprezentantul legal XXXXX, în numele părților vătămate XXXXX și XXXXX.

Se casează total decizia Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 08 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui **Verhoz Veaceslav XXXXX** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Verhoz Veaceslav XXXXX urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă în privința acestuia nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest sau dacă nu execută pedeapsa cu închisoare în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 02 februarie 2023.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena